بنام خدا

جزوه حرفه‌ای + سناریوی نقش‌آفرینی واقعی

(Role Play) برای آموزش مدیریت اجساد در شرایط **انفجار و اصابت پرتابه‌های جنگی**

این محتوا به‌گونه‌ای طراحی شده که **مستقیماً قابل استفاده در کلاس، مانور و آموزش مربیان** باشد.

شهریار مزیدآبادی

مدرس امداد و نجات

جزوه حرفه‌ای آموزشی مدیریت اجساد در صحنه‌های جنگی و انفجاری

فصل ۱: ویژگی‌های خاص صحنه‌های جنگی

تفاوت با حوادث عادی:

- تخریب شدید و چندنقطه‌ای
- وجود **مهمات عمل‌نکرده(UXO)**
- احتمال **حمله دوم**
- پراکندگی اجساد در شعاع وسیع
- سوختگی، انفجار، تکه‌تکه شدن

اصل کلیدی:

»در جنگ، بازیابی اجساد = عملیات ایمنی + حقوقی + انسانی«

فصل ۲: انواع وضعیت اجساد در انفجار

۱- جسد کامل (نادر)

- در طبقات پایین یا نقاط محافظت‌شده

۲- جسد له‌شده(Crush)

- زیر دال‌ها یا ستون‌ها

۳- جسد متلاشی(Fragmented)

- پراکندگی در چند نقطه
- خطر اختلاط بالا

۴- جسد سوخته

- تغییر شدید ظاهر
- دشواری شناسایی

نکته مهم:

در انفجار، یک فرد ممکن است در چند Sector مختلف یافت شود

فصل ۳: اصول جستجوی اجساد

روش‌ها:

۱- جستجوی شبکه‌ای(Grid)

- تقسیم صحنه به بلوک‌های مشخص
- مثال: ۵×۵ متر

۲- جستجوی شعاعی(Blast Radius Search)

- از نقطه انفجار به بیرون

۳- جستجوی لایه‌ای

- آوار سنگین ← لایه‌به‌لایه

تجهیزات:

- میله فلزی
- پرچم/نشانگر
- GPSیا نقشه
- سگ جسدیاب

بایدها:

✓توقف کار خشن هنگام کشف

✓ ثبت دقیق محل

❌ نبایدها:

❌جابجایی بدون ثبت

❌ عبور افراد غیرمسئول

فصل ۴: برداشت اجساد(Recovery)

مراحل عملیاتی:

۱- ایمن‌سازی

- بررسی ریزش
- بررسیUXO

۲- مستندسازی اولیه

- عکس
- ثبت موقعیت

۳- برداشت

جسد کامل:

- استفاده از برانکارد
- حرکت آرام

جسد متلاشی:

- جمع‌آوری با ابزار ظریف
- هر قطعه جدا

تجهیزات:

- دستکش دو لایه / بیلچه / برس / پنس

بایدها:

✓کار آهسته و دقیق

❌ نبایدها:

❌استفاده از بیل سنگین

❌ کشیدن جسد

فصل ۵: بسته‌بندی

اصول:

- هر جسد ← یکBody Bag
- هر قطعه ← کیسه جدا

برچسب:

- کد / محل / زمان

تجهیزات:

- Body Bag
- کیسه کوچک
- برچسب ضدآب

بایدها:

✓برچسب داخل و خارج

❌ نبایدها:

❌کیسه بدون برچسب

فصل ۶: انتقال

مسیر:

HOT←WARM ←سردخانه

Chain of Custody:

- ثبت هر انتقال

بایدها:

✓امضا در هر مرحله

❌ نبایدها:

❌تحویل غیررسمی

فصل ۷: خطرات ویژه

- ریزش ثانویه
- مواد شیمیایی
- آلودگی بیولوژیک
- فشار روانی

فصل ۸: خطاهای رایج

- مخلوط کردن قطعات
- ثبت ناقص
- عجله
- بی‌توجهی به ایمنی

فصل ۹: چک‌لیست سریع

۱- ایمن‌سازی

۲- ثبت

۳- برداشت

۴- بسته‌بندی

۵- برچسب

۶- انتقال

سناریوی نقش‌آفرینی واقعی(Role Play)

عنوان:

»انفجار دوگانه در ساختمان مسکونی«

صحنه:

- ساختمان ۵ طبقه
- دو اصابت پرتابه
- تخریب طبقات ۳ و۴

نقش‌ها:

- فرمانده
- تیم جستجو
- تیم بازیابی
- تیم ایمنی
- تیم مستندسازی
- مربی (کنترل)

سناریو مرحله‌به‌مرحله

فاز ۱: ورود

مربی: »صحنه ناپایدار است و احتمال حمله دوم وجود دارد«

انتظار:

- تعیینZone / توقف ورود غیرضروری

فاز ۲: کشف

مربی: »قطعات انسانی در دو نقطه متفاوت دیده می‌شود«

چالش: احتمال تعلق به یک فرد

فاز ۳: خطای عمدی

مربی:

»یک نجاتگر قطعات را در یک کیسه می‌گذارد«

هدف: تشخیص خطا (اختلاط)

فاز ۴: فشار روانی

مربی:

»خانواده‌ها درخواست تحویل سریع دارند«

هدف: حفظ پروتکل

فاز ۵: خطر

مربی: »صدای ترک سازه«

انتظار: توقف / ارزیابی

فاز ۶: انتقال

مربی: »نیاز به انتقال فوری«

بررسی:

- ثبتChain of Custody

ارزیابی عملکرد

معیار	امتیاز
ایمنی	/۱۰
دقت ثبت	/۱۰
رعایت پروتکل	/۱۰
کار تیمی	/۱۰

نکات مربی

- خطاها را عمداً ایجاد کنید
- تیم را تحت فشار قرار دهید
- پس از تمرین تحلیل انجام دهید